

A MAGYAR HONVÉDSÉG ALKALMAZHATÓSÁGA, A ROBBANÓANYAGOK BŰNÖS CÉLÚ/TERRORISTA FELHASZNÁLÁSA ELLENI VÉDEKEZÉSBEN

Vass György

2009 karácsonyán ismét a nemzetközi érdeklődés középpontjába került a repülésbiztonság, amikor is egy terrorista személy, kijátszván a holland repülőtéri biztonsági rendszert, robbanóanyagot juttatott fel az Amszterdamból Detroitba tartó járatra.¹ Szerencsére a robbanószerkezet felmondta a szolgálatot, így a szakértők áldozatok nélkül gondolkodhatnak a védekezés hatékonyságának javításán.

Dolgozatomban – a témából adódóan – elengedhetetlen hogy egy repülőtér példáján röviden elemezzem a terrorizmus miatt kiemelt védelmet igénylő objektumok biztonsági rendszerének felépítését².

Ugyanakkor, alapvető célom az, hogy a Magyar Honvédség (MH) alkalmazhatóságának lehetőségére világítsak rá, mely lehetőséget a jog támogat, a gazdasági helyzet indokol és a HM nemzetközi ambíciója igényel.

Objektumvédelem

Számomra a terrorizmus: „Civil célpontokkal szembeni erőszak szándékos alkalmazása, illetve azzal történő fenyegetés, meghatározott politikai célok elérése végett.”³

Ebből adódóan, fokozott védelmet igényel minden olyan objektum, mely a civil társadalomnak politikai, gazdasági, szociális, kulturális okokból fontos. (Például, ahol ideiglenesen, vagy állandó jelleggel: a politikai vezetése

¹ <http://hir3.hu/index.php?hir=magazin&hirid=33523&kat=2> 2010. január 13.

² Olyan szakértők munkáit összegezve, mint prof. dr. Lukács László, vagy Balogh Zsuzsanna

³ GARNOR, Boaz: Defining Terrorism: Is One Man's Terrorist Another Man's Freedom Fighter? <http://www.ict.org.il/ResearchPublications/tabid/64/Articlesid/432/Default.aspx> 2009.03.10.

tartózkodik, a vagyonát őrzi, ahol az energiaellátását biztosítja, ahol lakik, eseményen összegyűl, ahol a szimbólumait felállította, stb.)

Visszatérve a gondolatindító helyszínhez, a repülőtér, mint az egyik legtöbb anti-terrorista intézkedést igénylő objektum, védelmi rendszerét kívánom röviden elemezni.⁴

Az egyik legcélravezetőbb védekezési forma az, ha a terroristák számára megpróbáljuk minél érdektelenebbé tenni a reptereket. Ennek egyik lehetősége, ha a légikikötők számának növelésével, méreteik jelentős csökkentésével párhuzamosan, erőteljesen redukáljuk és időben széthúzzuk azok forgalmát. Vagyis, minél kisebb reptereket hozunk létre, olyan menetrend kialakítással, hogy például 1 órás intervallumban 1 járat utas mennyiségénél többet (max. 200 fő)⁵ ne kelljen kezelni.

Az egyszerre kevés embert kiszolgáló repülőtereket pedig minél messzebbre kell helyezni úgy a lakott területektől, mint egymástól és természetesen más potenciális terrorista célpontoktól.

Sajnálatos módon, ezen elgondolás szemben áll a profit diktálta akarattal, hiszen a mai világban a repülőtereket üzemeltető cégeknek az az érdeke, hogy csúcsra legyen járatva a befektetésük, vagyis folyamatosan, minél nagyobb utas számmal működtessék a légikikötőket, melyek – lehetőleg monopolhelyzetben – minél könnyebben elérhetők legyenek a befogadó-városok számára.

Ugyanakkor, amíg nem sikerül a terroristák számára érdektelenné tenni a repülőtereket, addig két irányból számolhatunk támadásra: földről és levegőből.

Az élővíz közeli reptereknél a vízfelszín segíthet a támadónak ahhoz, hogy közelebb kerülhessen a célponthoz, de magát a támadást ez esetben is olyan eszközökkel kell elvégeznie, mint a szárazföldnél, hisz a part-menti

⁴ Antiterrorizmus: védelmi jellegű rendszabályok, amelyek a sebezhetőség csökkentésére irányulnak. Terrorista-ellenes intézkedések: olyan támadó jellegű, aktív rendszabályok, amelyek célja a terrorista akciók elhárítása, benne az ellencsapás lehetősége. Padányi József: A NATO-tagság hatása a Magyar Honvédség szárazföldi csapatai műszaki támogatásának elméletére és gyakorlatára – MTA doktori értekezés, Budapest 2007., 111. old.,

⁵ A MALÉV legnagyobb repülőjének utasférőhelyével számolván.
<http://www.malev.hu/ceginformaciok/flotta/737-800> 2010. január 17.

repülőterek is „túlságosan” messze helyezkednek el ahhoz a víztől, hogy például egy vízről lendületet vett hajóval fenyegetni lehetne a reptér épületeit. Ebből adódóan, ilyen helyeken is, alapvetően ugyanazon védekezési szabályokat kell alkalmazni, mint a szárazföld belsejében elhelyezkedőknél.

A földről indított terrortámadások kivitelezése leginkább robbanószerkezetekkel képzelhető el. (Abból kiindulva, hogy a robbanóanyagok vágó-, vagy lőfegyverhez viszonyított hatása sokkal nagyobb, mind az okozható kár, mind az álcázott kivitelezés lehetősége miatt.)

A robbantás céljától függően két támadási módot választhatunk szét: kívülről indított, vagy belül végrehajtott.

A kívülről indított támadásokat illetően, a robbanószerkezeteket relatíve távolról is az objektumhoz lehet juttatni rakétával, távirányítású robotokkal/modellekkel, ám ezen esetekben nagy a sikertelenség lehetősége. Egyfelől, a célba juttatás sikere kétséges (a rakétát eltérítheti egy mozgó köztes tárgy, például érkező autó, a távirányítású készülékeket megzavarhatja egy másik, rádióhullámon működő eszköz). Másfelől, az okozott kár mértéke bizonytalan (egy repülőtér legfrekvenciáltabb része az utas-csarnoki épület bejárati oldala, melynél, ha robbanás is történik, az embereket – a robbanás természetéből adódóan – „védi” a falon kívül a nyitott-, falon belül a nagylégtér;⁶ nem említvén azt, hogy a belül lévő emberszámról a távol elhelyezkedő terrorista nem lehet bizonyos).

Másik lehetősége a kívülről indított támadásnak, ha az épület közelénél történik. Ennek két esetét érdemes elkülöníteni: elhelyezett robbanóanyaggal, illetve robbantás idejében odajuttatott robbanóanyaggal végzett.

⁶ A robbanás természetét illetően hivatkozván: Prof. Dr. Lukács László előadására: A robbanás és hatása az emberi szervezetre, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, 2009. október

Az elhelyezett robbanóanyag elleni védelemnél, konkrétan annak felderítésénél a kamerás megfigyelőrendszer, illetve a folyamatos biztonsági járőrözés megfelelő védelmet nyújthat.

A robbantás idejében odajuttatott robbanószerkezet elleni védelmet biztosítja az utas-épülettől megfelelő távolságra tartott, lelassított, kamerával figyelt, beléptető rendszabály szerint ellenőrzött gépjármű közlekedés.⁷ A bejárat gyalogos megközelítésének biztosításával is rizikófaktort jelent a testre, illetve csomagba rejtett robbanóanyag, melyet a belépők elektromos kapuval történő átvizsgálásával, illetve csomagjaik robbanóanyag detektáló berendezésekkel történő átvilágításával lehet csökkenteni.⁸

A belső térben a megfelelő építészeti kialakításokkal csökkenthető az esetleges robbantások hatása (nagy-légtér, biztonsági fóliával ellátott üvegfelületek, „erősítőcsíkokkal” merevített tartóoszlopok, stb.)⁹. Ezen felül növeli a felderítés lehetőségével járó biztosítást a megfelelő kamerarendszer, illetve a folyamatos kutyás járőrszolgálat.¹⁰

Fontos megjegyezni, hogy a biztonsági intézkedések jelentős részét jól látható módon kell kialakítani, véghezvinni, ugyanis a demonstratív jelleg visszatartó erővel bír a terrorista elkövetőket illetően. (Természetesen ezen intézkedések nemcsak a terroristákat, de az egyéb, köztörvényes bűnelkövetőket is visszatartja más típusú bűncselekményektől.)

Az eddig említett megoldások a repülőterek terroristák elleni támadását szolgálták; Azzal, hogy a repülőközönséget és csomagjaikat a beszállás előtt

⁷ A forgalomlassító megoldásokról bővebben: Balogh Zsuzsanna: Repülőtéri épületek védelme terrorista robbantások ellen, Repüléstudományi Konferencia, Szolnok, 2009. április 24.

⁸ Az automatikus robbanóanyag detektáló berendezésekről bővebben: Prof. Dr. Lukács László: A terrorista robbantás és a repülés, Repüléstudományi Konferencia, Szolnok, 2009. április 24.

⁹ A robbantás hatását csökkentő épületechnikai megoldásokról bővebben: Balogh Zsuzsanna: Repülőtéri épületek védelme terrorista robbantások ellen, Repüléstudományi Konferencia, Szolnok, 2009. április 24.

¹⁰ A robbanóanyag kereső kutyák alkalmazásáról bővebben: Daruka Norbert: A robbanóanyag-kereső kutyák alkalmazhatósága repülőterek átvizsgálása során, Repüléstudományi Konferencia, Szolnok, 2009. április 24.

ismételten elektromos kapukkal, illetve robbanóanyag detektorokkal átvizsgáljuk, már a repülés biztonságáról is gondoskodunk.

Szeretném kiemelni, hogy az elektromos kapuk alatt nemcsak a fémkereső berendezéseket, hanem az úgynevezett test-szkennereket is értem, melyek egyik típusa a ruházat átvilágításával jelzi a test-felületén elrejtett egyéb tárgyakat,¹¹ másik típusa kémiai elemzéssel vizsgálja meg az utas test/ruházati felületét¹².

Ugyanakkor fontos megemlítenünk prof. dr. Lukács László azon észrevételét, miszerint a jelenlegi test-szkennerek technika nem tudja egészségkárosító hatás nélkül biztosítani a testüregek átvizsgálását¹³, mely testüregekbe elegendő robbanóanyag rejthető el ahhoz, hogy a repülés biztonságát tudatosan veszélyeztessék. (Utazómagassági repülés közben, a külső-belső nyomáskülönbség természetéből adódóan, a gép megsemmisülését idézheti elő bármilyen gépfalat átütő legkisebb sérülés is.¹⁴)

Egy repülőtér természetesen nemcsak az „utazóközönség irányából” fenyegetett, de a teljes terület védelme itt igényli a legerőteljesebb biztonsági intézkedést. Azért, hogy ellenőrizetlenül ne lehessen bejutni a légikikötő területére, fontos a teljes területet védő kerítés, a teljes lefedettséget biztosító kamerarendszer és a folyamatos járőrözés. Ezen kívül, elengedhetetlen a repülőtéren dolgozó teljes személyzet utasokhoz hasonló átvizsgálása a repülőtérre történő belépésnél, történjen az szárazföldről, vagy repülőgépből kiszállva. (A kétséges biztonsági előírásokkal működő repülőterekről érkező utasok átvizsgálása is indokolt, mivel a robbanóanyagot szállító és a robbantást végrehajtó személye, illetve útvonala elkülönülhet.)

¹¹ Az „átvilágító” test-szkennerekről bővebben: <http://index.hu/tech/hardver/scan0630/>

¹² A „kémiai” test-szkennerekről bővebben: Prof. Dr. Lukács László: A terrorista robbantás és a repülés előadás, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, 2009. október

¹³ Az egészségkárosító hatáshoz kapcsolódóan:

http://index.hu/kulfold/hirek/2010/01/08/rakot_ okozhat_a_repteri_testszkennerek/ 2010. január 18.

¹⁴ Prof. Dr. Lukács László előadása alapján: A terrorista robbantás és a repülés, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, 2009. október

A levegőből érkező támadások lehetőségével természetesen számolni kell, bár a repülőterek társadalomban és gazdaságban betöltött szerepe túl kicsi ahhoz (összehasonlítván például a szimbolikus jelentőségű törvényhozás épületével, vagy a központi bank irodakomplexumával, stb.), hogy a terroristák renegade típusú (fegyverként használt) repülőiket ilyen célpontokra „pazarolják”.

Külön említvén azt a tényt, hogy e terrorista csapások könnyen légi-balesetnek tűnhetnek, így bizonytalan kimenetelű média procedúrát igényelne az elkövetők szervezeteitől, hogy tettüket bizonyítsák.

Bár a repülőterek renegade célponttá válásának kicsi a valószínűsége, három biztonsági intézkedést – azok gépen történő robbantások megelőzése/hatáscsökkentő lehetősége miatt –, meg szeretnék említeni: a pilótafülkék megfelelő elkülönítését a teljes repülőút idejére, az utaskísérők önvédelmi kiképzését, illetve az Air Policing – légtérelenőrzés rendszerét. (A dolgozat második, HM alkalmazhatósággal foglalkozó részénél erre a kérdéskörre visszatérek.)

A Magyar Honvédség alkalmazhatóságának lehetősége

Az 1994. évi XXXIV. törvény¹⁵ a rendőrség feladatkörébe utalja a Magyar Köztársaság területén a közbiztonság, közrend fenntartását, ugyanúgy, mint az államhatár őrzését, a határforgalom ellenőrzését. Ennek megfelelően, a terrorizmus elleni biztosítás, ahogy a robbanóanyagok felkutatása is (például olyan kvázi államhatáron, mint a repülőtér), elsősorban a rendőrség feladata. A gyakorlatban, hazánk legnagyobb légikikötőjében, a Ferihegyi repülőtéren, ez úgy jelenik meg, hogy a Repülőtéri Biztonsági Szolgálat felel a nemzetközi és a belföldi polgári repülés jogellenes cselekmények elleni védelmével kapcsolatos

¹⁵ <http://net.jogtar.hu/jr/gen/getdoc2.cgi?dbnum=1&docid=99400034.TV> 2010. január 13.

biztonsági feladatok koordinálásáért, ellátásáért. Amely rendőri szervezet az Országos Rendőr-főkapitányság alárendeltségében működik.¹⁶

Az említett szervezet munkáját segíti az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Repülőtéri Katasztrófavédelmi Igazgatósága. Az Igazgatóság a katasztrófavédelmen felül tűzoltási és műszaki mentési feladatokat is ellát, mely feladatok sorába egyértelműen beletartozik a robbanások/robbantások megelőzése, illetve hatásainak kezelése.¹⁷

Mindemellett, szeretnék rávilágítani a Magyar Honvédség alkalmazhatóságának lehetőségére, mely lehetőséget a jog támogat, a gazdasági helyzet indokol és az MH nemzetközi ambíciója igényel.

A 2004. évi CV. törvény¹⁸ a Magyar Honvédség számára írja elő:

70. § (1)

a) a Magyar Köztársaság függetlenségének, területének, légterének, lakosságának és anyagi javainak külső támadással szembeni fegyveres védelmét,

c) közreműködés kötelezettségét az arra kijelölt és felkészített erőkkel a nemzetközi terrorizmus elleni harc katonai feladatainak ellátásában,

d) a honvédelem szempontjából fokozott védelmet igénylő létesítmények őrzését és védelmét,

g) a talált robbanótestek tűzszerészeti mentesítését, illetőleg egyéb tűzszerészeti feladatok térítés ellenében való végrehajtását,

h) hozzájárulási kötelezettséget a katasztrófavédelmi feladatok megoldásához.

Ezek alapján belátható, hogy a jogalkotó nemcsak hogy támogatja, de elő is írja a honvédség alkalmazását a dolgozat alapján releváns témakörben.

¹⁶ http://www.bud.hu/uzleti_tevekenyseg/partnerek/hatosagok 2010. január 13.

¹⁷ http://www.bud.hu/uzleti_tevekenyseg/partnerek/hatosagok 2010. január 13.

¹⁸ http://www.hm.gov.hu/files/9/3857/2004_cv_mod.pdf 2010. január 13.

Az, hogy mégsem alakult ki hazánkban az MH aktív alkalmazása a repülőtéri biztonsági rendszerben, különböző okokra vezethető vissza. Például:

- a rendőrség és honvédség munkáját felügyelő tárcák az általuk végzett feladatok arányaiban kapják az adófizetői kerettámogatást (kölségvetés összegüket). Vagyis, közgazdasági szempontból kompetitív, versengő magatartásra vannak kényszerítve;
- az alá-fölérendeltségi viszonyban működő szervezeteknél egyszerűbb (még ha hosszútávon több hátránnyal, mint előnnyel is jár) saját berkeken belül vállalni egy feladatot, mint mással együttműködve;
- azon állami felelőtlenségből adódóan, mely a megelőzés gazdaságosságát nem ismeri el.

A honvédség alkalmazását igazolja a társadalom szempontjából a gazdasági helyzet. Mivel az adóforintokkal nem dobálózhatunk, ezért luxus részfeladati specializációra költeni akkor, amikor az „egy képesség több használat” elvével is élhetünk. Konkrétan, a magyar társadalom sok milliárd forintot költött/költ arra, hogy jól képzett hadserege legyen. Ugyanakkor, a nemzetközi elismertséggel is bíró speciális szaktudással rendelkező katonáinkat csupán 2 módon használjuk (sarkosan fogalmazva):

- éles helyzetben, vagyis nemzetközi misszióban¹⁹ (kevesebb, mint az összlétszám 10%-át),²⁰
- olyan gyakorlatokon, mely a társadalom számára közvetlen, kézzel fogható eredményt nem produkál.

Vagyis, a társadalom, mivel nem használja a haza szolgálatára képzett fiait és lányait: pocsékolja saját vagyonát. Holott, jelen helyszín-példánknál is, az MH

¹⁹ http://www.hm.gov.hu/honvedseg/missziok/reszvetel_bekemuveletekben 2010. január 20.

²⁰ http://www.hm.gov.hu/miniszterium/informacioszabadsag/hm_2008_evi_beszamolok 2010. január 20.

nemzetközi ambíciói/képességei a gazdasági oldalról is indokolt használhatóságot támasztják alá.

A legkézenfekvőbb példa a Kabuli Nemzetközi Reptér üzemeltetésének vezetése, melyet hazánk katonái 2008. október 1. és 2009. március 31. között nemzetközileg elismerten végeztek.²¹

Itt kell megemlítenünk azt, hogy a honvédség tűzszerészei a nemzetközi missziók éles helyzeteiben (a Balkántól Afganisztánig), a legkülönbébb módon összeszerelt robbanószerkezetekkel találkoztak, mely gyakorlati tudás a szakterületen belül is speciális értéket jelent.

A tűzszerészetben belül is külön kategóriában, a kutyával végzett tevékenységre képes egységeket hozott létre, illetve tart fenn és gyakorlatoztat a Magyar Honvédség.

Ezen képességek sorába illeszkedik katonáink békefenntartói szerepvállalásaik során szerzett helyszín/tömeg/rendezvénybiztosítási gyakorlati tapasztalata.

A fentiek alapján adottnak tűnik a Magyar Honvédség alkalmazásának lehetősége az alábbi területeken:

- szakértői hozzájárulás a biztonsági rendszer fejlesztéséhez;
- járőrözési feladatok ellátása tűzszerész feladatokra képzett kutyákkal;
- személy átvizsgálási feladatok;
- biztonsági kamerarendszer üzemeltetése;
- detektáló berendezések üzemeltetése;
- információbázis frissítése a személyek ellenőrzéséhez (missziós területeken szerzett adatokkal);
- légi utaskísérők közelharc képzése, alapfokú tűzszerészképzése.

²¹ http://www.hm.gov.hu/honvedseg/missziok/kaia/kaia_uzemeltetesenek_tapasztalatai 2010. január 20.

A felsoroltak alkalmazására úgy a ferihegyi, mint a kisebb, nemzetközi forgalmat is bonyolító repülőtereken (pl.: Debrecen, Pécs, Győr, stb.)²² lehetőség van.

Az alkalmazás történhet állandó jelleggel, a jelenleg szolgálatot végzők létszámának növelése érdekében, vagy időszakosan, a jelenleg szolgálatot végzők pihentetési idejének és a katonák missziós felkészítési idejének összehangolásával.

Összegzés

2001. szeptember 11-e, a World Trade Center ikertornyai ellen elkövetett terrortámadások óta több mint nyolc év telt el. Napjaink híreiből azonban kiderül, hogy a terroristák még mindig a repülőgépen/repülőgéppel elkövetett merényleteket tartják az egyik legcélravezetőbbnek ahhoz, hogy megpróbálják ráerőltetni akaratukat civilizált világunkra. Bár az objektumvédelem egyre fejlettebb, köszönhetően a dolgozatban is említett detektáló berendezéseknek, még mindig vannak hiányosságok a rendszerben, melyre a 2009 karácsonyi események világítottak rá.

Természetesen a biztonságnak ára van, melyek költségét az utazóknak/adófizetőknek kell megfizetni. Ugyanakkor, van egy olyan szakértői bázis, a Magyar Honvédség, melyet nemzetközi elismertség által igazolt módon felkészítettünk, ám a társadalom számára érezhető módon mégsem használunk.

Mivel a jogszabályi háttér támogatja, mi több, előírja a honvédség alkalmazását a terrorizmus által veszélyeztetett helyeken (pl.: repülőtér) ezért, ahogy az jelen írásomból is kiderül, adott gazdasági helyzetünkben az MH képességeinek nem alkalmazása az adófizetők pénzének tékozlását jelenti.

²² <http://www.hungaryairport.hu/airport.php> 2010. január 21.

Forrás:**Előadások:**

Prof. Dr. Lukács László: A robbanás és hatása az emberi szervezetre, előadás, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, 2009. október

Prof. Dr. Lukács László: A terrorista robbantás és a repülés, előadás, Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, 2009. október

Cikkek:

Balogh Zsuzsanna: Repülőtéri épületek védelme terrorista robbantások ellen, Repüléstudományi Konferencia, Szolnok, 2009. április 24. – megjelent a konferencia CD kiadványában, továbbá elektronikusan a Repüléstudományi Intézet honlapján, a Repüléstudományi Közlemények Különszám

Daruka Norbert: A robbanóanyag-kereső kutyák alkalmazhatósága repülőterek átvizsgálása során, Repüléstudományi Konferencia, Szolnok, 2009. április 24. – megjelent a konferencia CD kiadványában, továbbá elektronikusan a Repüléstudományi Intézet honlapján, a Repüléstudományi Közlemények Különszám

GARNOR, Boaz: Defining Terrorism: Is One Man's Terrorist Another Man's Freedom Fighter?

<http://www.ict.org.il/ResearchPublications/tabid/64/Articlsid/432/Default.aspx>
2009.03.10.

Hír3: Megpróbált felrobbantani egy nigériai utas egy amerikai repülőgépet:

<http://hir3.hu/index.php?hir=magazin&hirid=33523&kat=2> 2010. január 13.

Honvédelmi Minisztérium: A Kabuli Nemzetközi Repülőtér üzemeltetésének tapasztalatai:

http://www.hm.gov.hu/honvedseg/missziok/kaia/kaia_uzemeltetesenek_tapasztalatai_2010_január_20.

Honvédelmi Minisztérium: Részvétel békeműveletekben:

http://www.hm.gov.hu/honvedseg/missziok/reszvetel_bekemuveletekben 2010. január 20.

Honvédelmi Minisztérium: Tájékoztató a honvédelmi politika 2008. évi megvalósításáról, a Magyar Honvédség felkészítéséről, állapotáról és fejlesztéséről szóló beszámolórol:

http://www.hm.gov.hu/miniszterium/informacioszabadsag/hm_2008_evi_beszamololo 2010. január 20.

Index: Meztelennek mutatja a légiutasokat a testszkennel:

<http://index.hu/tech/hardver/scan0630/>

Index: Rákot okozhat a reptéri testszkennel:

http://index.hu/kulfold/hirek/2010/01/08/rakot_ozozhat_a_repteri_testszkennel/

2010. január 18.

Prof. Dr. Lukács László: A terrorista robbantás és a repülés, Repüléstudományi Konferencia, Szolnok, 2009. április 24. – megjelent a konferencia CD kiadványában, továbbá elektronikusan a Repüléstudományi Intézet honlapján, a Repüléstudományi Közlemények Különszám

Jogszabályok:

1994. évi XXXIV. törvény – a Rendőrségről:

<http://net.jogtar.hu/jr/gen/getdoc2.cgi?dbnum=1&docid=99400034.TV> 2010.

január 13.

2004. évi CV. törvény - a honvédelemről és a Magyar Honvédségről:

http://www.hm.gov.hu/files/9/3857/2004_cv_mod.pdf 2010. január 13.

Információs portálok:

Budapest Airport:

http://www.bud.hu/uzleti_tevekenyseg/partnerek/hatosagok 2010. január 13.

MALÉV:

<http://www.malev.hu/ceginformaciok/flotta/737-800> 2010. január 17.

Magyarországi repülőterek:

<http://www.hungaryairport.hu/airport.php> 2010. január 21.